

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

14. července 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech –
Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV – Článek 2 odst. 4 – Podmínka oboustranné trestnosti
činu – Článek 4 bod 1 – Důvod, pro který je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího
rozkazu – Ověření ze strany vykonávajícího justičního orgánu – Jednání částečně naplňující
znaky trestného činu podle práva vykonávajícího členského státu – Článek 49 odst. 3 Listiny
základních práv Evropské unie – Zásada přiměřenosti trestných činů a trestů“

Ve věci C-168/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná
rozhodnutím Cour de cassation (Kasační soud, Francie) ze dne 26. ledna 2021, došlým Soudnímu
dvoru dne 16. března 2021, v řízení o výkonu evropského zatýkacího rozkazu vydaného na

KL

za přítomnosti:

Procureur général près la cour d'appel d'Angers,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Jürimäe (zpravodajka), předsedkyně senátu, N. Jääskinen, M. Safjan, N. Piçarra
a M. Gavalec, soudci,

generální advokát: A. Rantos,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. ledna 2022,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za KL A. Barlettou, avvocato, C. Glonem a P. Mathonnetem, avocats,
- za francouzskou vládu A. Daniel a A.-L. Desjonquères, jako zmocněnkyněmi,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: francouzština.

– za Evropskou komisi A. Azéma a S. Grünheid, jako zmocněnkyněmi,
po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 31. března 2022,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34) ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí 2002/584“), jakož i výkladu čl. 49 odst. 3 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci ve Francii vykonávaného evropského zatýkacího rozkazu vydaného italskými justičními orgány na KL za účelem výkonu trestu odnětí svobody v délce dvanácti let a šesti měsíců uloženého za jednání kvalifikovaná jako trestné činy ozbrojené loupeže v organizované skupině, ničení a rabování, nedovoleného ozbrojování a použití výbušnin, která byla spáchána v Janově (Itálie) v roce 2001.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 6 a 12 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 zní:

„(6) Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na „úhelný kámen“ justiční spolupráce.

[...]

(12) Toto rámcové rozhodnutí ctí základní práva a zachovává zásady zakotvené v článku 6 [SEU], které jsou vyjádřeny i v [Listině], zejména v kapitole [VI] uvedené listiny. [...]“
- 4 Článek 1 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat“, stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojené[ho] s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

3. Tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 [SEU].“

- 5 Článek 2 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Oblast působnosti evropského zatýkacího rozkazu“, v odstavcích 1, 2 a 4 stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz lze vydat v případech jednání, které [která] lze podle práva vystavujícího členského státu potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně 12 měsíců, nebo byl-li již rozsudkem uložen trest nebo nařízeno ochranné opatření, v případě trestu nebo ochranného opatření v délce nejméně čtyř měsíců.

2. Níže uvedené trestné činy, které lze ve vystavujícím členském státě potrestat trestem odnětí svobody nebo ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody s horní hranicí sazby v délce nejméně tři roky a které jsou vymezeny právem tohoto členského státu, jsou důvodem pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu podle podmínek tohoto rámcového rozhodnutí a bez ověření oboustranné trestnosti tohoto činu:

[...]

4. U jiných trestných činů než uvedených v odstavci 2 může být předání podmíněno tím, že jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu, nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu trestného činu.“

- 6 Články 3, 4 a 4a téhož rámcového rozhodnutí vyjmenovávají důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu a důvody, pro které je odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu možné. Konkrétně, článek 4 rámcového rozhodnutí 2002/584, nadepsaný „Důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu“, v bodě 1 stanoví:

„Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu:

1) pokud v některém z případů uvedených v čl. 2 odst. 4 nepředstavuje jednání, pro které byl vydán evropský zatýkací rozkaz, trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu; [...]“

- 7 Článek 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 zakotvuje záruky, které musí v určitých případech poskytnout vystavující členský stát.

Francouzské právo

- 8 Článek 695-23 code de procédure pénale (trestní řád) stanoví:

„Výkon evropského zatýkacího rozkazu se rovněž odmítne, pokud skutek, který je předmětem uvedeného zatýkacího rozkazu, není podle francouzského práva trestným činem.

Odchylně od prvního pododstavce se evropský zatýkací rozkaz vykoná bez ověření oboustranné trestnosti vytýkaných skutků, pokud lze za dotčená jednání uložit podle práva vystavujícího členského státu trest odnětí svobody v délce nejméně tří let nebo ochranné opatření spojené s odnětím osobní svobody v obdobné délce a pokud tato jednání spadají do jedné z kategorií trestných činů uvedených v článku 694-32.

Použijí-li se ustanovení předchozího pododstavce, spadá právní kvalifikace skutků a určení trestu do výhradní posuzovací pravomoci justičního orgánu vystavujícího členského státu. [...]“

Italské právo

- 9 Článek 419 codice penale (trestní zákoník) ve znění použitelném na skutkové okolnosti sporu v původním řízení stanoví:

„Kdo se dopustí, s výjimkou případů stanovených v článku 285, ničení nebo rabování, bude potrestán odnětím svobody na osm až patnáct let. Pachateli se uloží přísnější trest, pokud byl trestný čin spáchán na zbraních, střelivu nebo potravinách v místě prodeje nebo skladování.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 10 Dne 6. června 2016 vydaly italské justiční orgány evropský zatýkací rozkaz na KL za účelem výkonu trestu odnětí svobody v délce dvanácti let a šesti měsíců, který mu uložil Corte d'appello di Genova (odvolací soud v Janově, Itálie) rozsudkem ze dne 9. října 2009, který se stal vykonatelným dne 13. července 2012 poté, co Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie) téhož dne zamítl dovolání podané KL.
- 11 Tento trest odpovídá úhrnnému trestu za čtyři trestné činy, a sice trestný čin ozbrojené loupeže spáchaný v organizované skupině, za který lze uložit trest odnětí svobody v délce jednoho roku, trestný čin ničení a rabování, za který lze uložit trest odnětí svobody v délce deseti let, trestný čin nedovoleného ozbrojování, postížitelný trestem odnětí svobody v délce devíti měsíců, a trestný čin použití výbušnin, za který lze uložit trest odnětí svobody v délce devíti měsíců.
- 12 Pokud jde konkrétně o trestný čin „ničení a rabování“, okolnosti spáchání uvedeného trestného činu jsou v evropském zatýkacím rozkazu popsány takto:
- „[KL] se společně se skupinou dalších více než čtyř osob dopustil na demonstraci proti summitu G8 aktů ničení a rabování, a to za okolností, za kterých došlo vzhledem k místu a času k objektivnímu ohrožení veřejného pořádku; opakovaného poškození městského mobiliáře a veřejného majetku, na nichž vznikla v důsledku tohoto jednání škoda, kterou nebylo možné přesně vyčíslit, avšak dosahovala nejméně několik set milionů lir; poškození, rabování a zničení požárem mimo jiné úvěrové instituce, automobilů a obchodů, a to s přitěžující okolností spočívající v tom, že zúčastněným osobám způsobil škodu na majetku značného rozsahu.“
- 13 Podle informací poskytnutých Soudnímu dvoru z rozsudku Corte d'appello di Genova (odvolací soud v Janově) ze dne 9. října 2009 vyplývá, že kvalifikace trestného činu „ničení a rabování“ podle článku 419 trestního zákoníku byla uplatněna na sedm dílčích útoků přičítaných KL, které byly posouzeny jako jeden a týž trestný čin, a to na poškození městského mobiliáře a veřejného majetku, poškození a rabování stavení, úplné zničení prostor Credito Italiano SpA, úplné zničení vozidla Fiat Uno požárem, úplné zničení prostor Banca Carige SpA požárem, úplné zničení vozidla Fiat Brava požárem, jakož i úplné zničení a rabování supermarketu.
- 14 KL vyslovil nesouhlas se svým předáním na základě evropského zatýkacího rozkazu zmíněného v bodě 10 tohoto rozsudku.
- 15 Rozsudkem ze dne 23. srpna 2019 chambre de l'instruction de la cour d'appel de Rennes (vyšetřovací senát odvolacího soudu v Rennes, Francie) nařídil poskytnutí doplňujících informací, zejména předložení rozsudku Corte d'appello di Genova (odvolací soud v Janově) ze dne 9. října 2009 a rozsudku Corte suprema di cassazione (Kasační soud) ze dne 13. července 2012, uvedeného v bodě 10 tohoto rozsudku.

- 16 Rozsudkem ze dne 15. listopadu 2019 chambre de l'instruction de la cour d'appel de Rennes (vyšetřovací senát odvolacího soudu v Rennes) odmítl z procesního důvodu předání KL. Cour de cassation (Kasační soud, Francie) tento rozsudek zrušil a věc předal cour d'appel d'Angers (odvolací soud v Angers, Francie).
- 17 Rozsudkem ze dne 4. listopadu 2020 chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (vyšetřovací senát odvolacího soudu v Angers) odmítl předání KL italským orgánům na základě evropského zatýkácího rozkazu v rozsahu, v jakém byl tento zatýkácí rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody v délce deseti let uloženého za jednání kvalifikované jako trestný čin „ničení a rabování“, a dále si vyžádal doplňující informace s cílem zjistit, zda italské justiční orgány mají zájem o to, aby trest odnětí svobody v délce dvou let a šesti měsíců uložený za zbývající tři trestné činy, pro které byl tento zatýkácí rozkaz vydán, byl vykonán ve Francii.
- 18 Procureur général près la cour d'appel d'Angers (generální prokurátor při odvolacím soudu v Angers) a KL podali proti tomuto rozsudku kasační opravný prostředek ke Cour de cassation (Kasační soud), který je předkládajícím soudem.
- 19 Předkládající soud má za to, že v rámci jemu předložené věci vyvstávají otázky ohledně výkladu podmínky oboustranné trestnosti činu stanovené v čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bodě 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 (dále jen „podmínka oboustranné trestnosti činu“).
- 20 V tomto ohledu předkládající soud zdůrazňuje, že chambre de l'instruction de la cour d'appel d'Angers (vyšetřovací senát odvolacího soudu v Angers) odmítl předat KL pro účely výkonu trestu odnětí svobody v délce deseti let uloženého za jednání kvalifikované jako trestný čin „ničení a rabování“ z důvodu, že dva z dílčích útoků zakládajících tento trestný čin, konkrétně poškození prostor banky Credito Italiano a poškození vozidla Fiat Brava požárem, nemohou být ve Francii trestným činem. Z výše uvedeného tento vyšetřovací senát dovodil, že jelikož Corte d'appello di Genova (odvolací soud v Janově) i Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie) „vyjádřily jednoznačnou vůli“ považovat těchto sedm útoků, které byly pro účely trestního stíhání kvalifikovány jako trestný čin „ničení a rabování“, za nedělitelný celek, je s ohledem na podmínku oboustranné trestnosti nutné odmítnout výkon ve vztahu ke všem těmto neoddělitelným útokům, za které byl uložen trest podle této právní kvalifikace.
- 21 V této souvislosti předkládající soud uvádí, že ve světle judikatury Soudního dvora vyplývající z rozsudku ze dne 11. ledna 2017, Grundza (C-289/15, EU:C:2017:4), vykonávajícímu justičnímu orgánu přísluší při posouzení oboustranné trestnosti činu ověřit, zda by jednání zakládající příslušný trestný čin, jak je popsáno v rozsudku vydaném příslušným orgánem vystavujícího členského státu, bylo jako takové rovněž trestné na území vykonávajícího členského státu v případě, že by nastalo na tomto území. Nezdá se být nutná úplná shoda mezi znaky skutkové podstaty trestného činu definovanými v právních rádech vystavujícího a vykonávajícího členského státu ani úplná shoda v označení či taxonomii tohoto trestného činu v předmětných vnitrostátních právních rádech.
- 22 Předkládající soud tvrdí, že i když byla tato judikatura formulována v kontextu výkladu rámcového rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. 2008, L 327, s. 27), lze ji zjevně použít i na podmínky, za nichž je třeba přezkoumat oboustrannou trestnost činu ve věci evropského zatýkácího rozkazu, a to s ohledem na podobnost ustanovení obou rámcových rozhodnutí týkajících se oboustranné trestnosti.

- 23 Předkládající soud uvádí, že v italském právu se trestný čin „ničení a rabování“ vztahuje na jednání spočívající v mnohonásobném a masivním ničení a poškození, které působí nejen újmu vlastníkům uvedeného majetku, ale rovněž vede k narušení veřejného pořádku, čímž ohrožuje obvyklý chod občanského života. Ve francouzském trestním právu není podle předkládajícího soudu ohrožení veřejného pořádku masivním ničením movitého nebo nemovitého majetku samostatným trestným činem. Trestným činem jsou pouze ničení, poškození věci a krádež s následkem škody, spáchané případně v organizované skupině osob, kterými může být způsobena újma vlastníkům takového majetku.
- 24 Ačkoli není vyžadována úplná shoda mezi znaky skutkové podstaty trestného činu v italském a francouzském právu, narušení veřejného pořádku se nicméně jeví být podstatným znakem pro účely kvalifikace trestného činu „ničení a rabování“, takže podle předkládajícího soudu není uplatnění podmínky oboustranné trestnosti činu natolik zjevné, aby o něm nebylo možné rozumně pochybovat.
- 25 V případě, že by podmínka oboustranné trestnosti činu nebránila předání KL, vyvstala by podle předkládajícího soudu otázka přiměřenosti trestu, pro jehož vykonání je předání požadováno, a to pouze ve vztahu k útokům, v jejichž případě je podmínka oboustranné trestnosti splněna.
- 26 V tomto ohledu poukazuje předkládající soud zaprvé na to, že rámcové rozhodnutí 2002/584 neobsahuje žádné ustanovení, které by umožňovalo vykonávajícímu členskému státu odmítnout předání dotyčné osoby z důvodu, že trest uložený ve vystavujícím členském státě se s ohledem na skutek, pro který je předání požadováno, jeví jako nepřiměřený.
- 27 Zadruhé, i když článek 5 tohoto rámcového rozhodnutí stanoví, že výkon evropského zatýkacího rozkazu může být podle práva vykonávajícího členského státu podmíněn tím, že právní systém vystavujícího členského státu umožňuje přezkoumat uložený trest, takový postup je přípustný pouze v případě, že trestný čin, na jehož základě byl zatýkací rozkaz vydán, lze potrestat doživotním trestem odnětí svobody nebo doživotním ochranným opatřením spojeným s odnětím osobní svobody.
- 28 Proto i kdyby měl vykonávající justiční orgán za to, že existují závažné obtíže stran přiměřenosti evropského zatýkacího rozkazu, podle předkládajícího soudu nemůže z tohoto důvodu odmítnout nařídit předání vyžádané osoby za účelem výkonu trestu uloženého ve vystavujícím členském státě. Navíc vzhledem k tomu, že v zásadě přísluší vystavujícímu justičnímu orgánu, aby přiměřenost evropského zatýkacího rozkazu ověřil před jeho vydáním, v případě, že je takový zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu uloženého za jediný trestný čin sestávající z vícera útoků, z nichž však pouze některé jsou trestným činem podle práva vykonávajícího členského státu, je podle předkládajícího soudu možné, že takový zatýkací rozkaz ve fázi výkonu již nebude přiměřený, třebaže ve fázi svého vydání přiměřený byl.
- 29 Za těchto podmínek se s ohledem na práva a základní právní zásady, které musí být podle čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2002/584 v rámci evropského zatýkacího rozkazu dodržovány, předkládající soud zabývá tím, zda čl. 49 odst. 3 Listiny, který stanoví zásadu, podle které výše trestu nesmí být nepřiměřená trestnému činu, ukládá vykonávajícímu justičnímu orgánu povinnost odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu, pokud byl vydán za účelem výkonu jediného trestu uloženého za jediný trestný čin a pokud část jednání, za něž byl tento trest uložen, není podle práva vykonávajícího členského státu trestným činem.

30 Za těchto podmínek se Cour de cassation (Kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 2 odst. 4 a čl. 4 [bod] 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládány v tom smyslu, že podmínka oboustranné trestnosti [činu] je splněna v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, kdy je předání požadováno pro jednání, která byla ve vystavujícím [členském] státě kvalifikována jako trestný čin ničení a rabování spočívající v aktech ničení a rabování, které mohou narušit veřejný pořádek, pokud ve vykonávajícím [členském] státě existují trestné činy krádeže s následkem škody, zničení a poškození věci, u nichž narušení veřejného pořádku není znakem skutkové podstaty¹?
- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku, musí být čl. 2 odst. 4 a čl. 4 [bod] 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 vykládány v tom smyslu, že soud vykonávajícího [členského] státu může výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odmítnout, pokud zjistí, že dotčená osoba byla justičními orgány vystavujícího [členského] státu odsouzena k tomuto trestu za spáchání jediného trestného činu, jehož se dopustila různými jednáními, a že pouze část těchto jednání představuje trestný čin ve vykonávajícím státě? Je třeba rozlišovat podle toho, zda justiční orgány vystavujícího [členského] státu považovaly tato různá jednání za oddělitelná, či nikoli?
- 3) Ukládá čl. 49 odst. 3 [Listiny] justičnímu orgánu vykonávajícího členského státu povinnost odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu, pokud byl vydán za účelem výkonu jediného trestu uloženého za účelem potrestání jediného trestného činu, avšak některé útoky, za které byl tento trest uložen, nejsou podle práva vykonávajícího členského státu trestným činem, takže předání může být povoleno pouze pro část z nich?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 31 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládány v tom smyslu, že podmínka oboustranné trestnosti činu je splněna v situaci, ve které je evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého za jednání, která jsou ve vystavujícím členském státě trestným činem, u něhož je nezbytné, aby tato jednání ohrožovala právní zájem chráněný v tomto členském státě, pokud taková jednání představují trestný čin i podle práva vykonávajícího členského státu, u něhož ale ohrožení takového chráněného právního zájmu není znakem jeho skutkové podstaty.
- 32 Podle ustálené judikatury je za účelem stanovení dosahu podmínky oboustranné trestnosti činu třeba zohlednit nejen znění čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, nýbrž i jejich kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž součástí tato ustanovení jsou [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2021, Specializirana prokuratura (Poučení o právech), C-649/19, EU:C:2021:75, bod 42 a citovaná judikatura].
- 33 Zprvce ze znění čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí 2002/584 vyplývá, že posouzení podmínky oboustranné trestnosti činu vyžaduje ověření toho, zda jednání, kvůli kterému byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu,

¹ – spíše „které nevyžadují takové narušení veřejného pořádku“?

a to „nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu trestného činu“. Současně s tím článek 4 tohoto rámcového rozhodnutí, který upravuje důvody, pro které je možné výkon evropského zatýkácího rozkazu odmítnout, ve svém bodě 1 stanoví, že vykonávající justiční orgán může výkon rozkazu odmítnout, pokud v některém z případů uvedených v čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí nepředstavuje jednání, pro které byl rozkaz vydán, trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu.

- 34 Pro účely určení, zda je podmínka oboustranné trestnosti činu splněna, je tedy nezbytné a dostačující, že jednání, pro které byl evropský zatýkácí rozkaz vydán, představuje trestný čin rovněž ve vykonávajícím státě. Z toho plyne, že není požadováno, aby trestné činy byly v obou dotčených členských státech totožné (k uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech obdobně viz rozsudek ze dne 11. ledna 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 34).
- 35 Ze slov „nezávisle na znacích skutkové podstaty nebo popisu“ trestného činu v právní úpravě vykonávajícího státu totiž jasně plyne, že unijní normotvůrce nepožadoval úplnou shodu mezi znaky skutkové podstaty trestného činu definovanými v právních rádech vystavujícího a vykonávajícího členského státu ani přesnou shodu v označení či taxonomii tohoto trestného činu podle těchto právních řádů (obdobně viz rozsudek ze dne 11. ledna 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 35).
- 36 Z toho vyplývá, že při posouzení podmínky oboustranné trestnosti činu za účelem určení, zda existuje důvod pro odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu podle čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, přísluší vykonávacímu justičnímu orgánu ověřit, zda by skutkové okolnosti trestného činu, pro který byl vydán evropský zatýkácí rozkaz, v případě, že by nastaly na území vykonávajícího státu, byly jako takové trestným činem i na jeho území (obdobně viz rozsudek ze dne 11. ledna 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 38).
- 37 Zadruhé kontext, jehož jsou čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 součástí, jakož i cíle sledované tímto rámcovým rozhodnutím rovněž hovoří pro takový výklad.
- 38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že uvedené rámcové rozhodnutí zavedením zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených pro porušení trestněprávních předpisů nebo podezřelých z jejich porušení usiluje o usnadnění a urychlení soudní spolupráce s cílem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva založeným na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy [rozsudek ze dne 22. února 2022, Openbaar Ministerie (Soud zřízený zákonem ve vystavujícím členském státě), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 42, jakož i citovaná judikatura].
- 39 Zásada vzájemného uznávání, která podle bodu 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2002/584 představuje „úhelný kámen“ justiční spolupráce v trestních věcech, je vyjádřena v čl. 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, který zakotvuje pravidlo, podle něhož jsou členské státy povinny vykonat evropský zatýkácí rozkaz na základě této zásady a v souladu s ustanoveními uvedeného rámcového rozhodnutí [rozsudek ze dne 22. února 2022, Openbaar Ministerie (Soud zřízený zákonem ve vystavujícím členském státě), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 43, jakož i citovaná judikatura].

- 40 Z toho vyplývá, že vykonávající justiční orgány mohou odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu v podstatě pouze v taxativně vyjmenovaných případech stanovených v rámcovém rozhodnutí 2002/584 a výkon tohoto rozkazu může být vázán pouze na některou z podmínek taxativně stanovených v článku 5 tohoto rámcového rozhodnutí. Zatímco výkon evropského zatýkacího rozkazu tedy představuje pravidlo, odmítnutí jeho výkonu je pojato jako výjimka, která musí být vykládána restriktivně [rozsudek ze dne 22. února 2022, Openbaar Ministerie (Soud zřízený zákonem ve vystavujícím členském státě), C-562/21 PPU a C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, bod 44, jakož i citovaná judikatura].
- 41 Na základě zásady vzájemného uznávání, na které je postaven mechanismus předávání zavedený rámcovým rozhodnutím 2002/584, byl v čl. 2 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí stanoven seznam trestných činů, které jsou důvodem pro předání na základě evropského zatýkacího rozkazu bez ověření oboustranné trestnosti tohoto činu.
- 42 U trestných činů, které nejsou na tomto seznamu uvedeny, čl. 2 odst. 4 uvedeného rámcového rozhodnutí vykonávajícímu členskému státu umožňuje, aby podmínil výkon evropského zatýkacího rozkazu tím, že je splněna podmínka oboustranné trestnosti.
- 43 Tato podmínka je podle čl. 4 odst. 1 téhož rámcového rozhodnutí důvodem, pro který je možné výkon evropského zatýkacího rozkazu odmítnout, a představuje tak výjimku z pravidla, podle kterého musí být tento rozkaz vykonán, takže rozsah uplatnění tohoto důvodu pro odmítnutí výkonu zatýkacího rozkazu musí být proto vykládán restriktivně, aby se omezily případy odmítnutí jeho výkonu (obdobně viz rozsudek ze dne 11. ledna 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, bod 46).
- 44 I když tedy čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 svěřuje vykonávajícímu justičnímu orgánu pravomoc výkon evropského zatýkacího rozkazu odmítnout v případě, že není splněna podmínka oboustranné trestnosti činu, vzhledem k tomu, že toto ustanovení zakotvuje výjimku ze zásady vzájemného uznávání zakotvené v čl. 1 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí, nelze ho vykládat způsobem, který by neutralizoval cíl připomenutý v bodech 38 až 40 tohoto rozsudku spočívající v usnadnění a zrychlení předávání mezi justičními orgány členských států s ohledem na vzájemnou důvěru, jež mezi nimi musí existovat [obdobně viz rozsudek ze dne 24. září 2020, Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (Zásada speciality), C-195/20 PPU, EU:C:2020:749, bod 35 a citovaná judikatura].
- 45 Pokud bychom přitom vykládali podmínku oboustranné trestnosti činu v tom smyslu, že by vyžadovala existenci úplné shody znaků skutkové podstaty trestného činu, jak je kvalifikován v právu vystavujícího členského státu, a znaků skutkové podstaty trestného činu, který je upraven v právu vykonávajícího členského státu, jakož i shodnost právního zájmu chráněného v právních řádech těchto dvou členských států, účinnost předávání by tím byla narušena.
- 46 S ohledem na minimální harmonizaci v oblasti trestního práva na unijní úrovni ostatně nebude taková úplná shoda pravděpodobně dána u velkého množství trestných činů. Výklad nastíněný v předchozím bodě by proto do značné míry omezil situace, ve kterých by podmínka oboustranné trestnosti činu mohla být splněna, a tím by ohrozil naplnění cíle sledovaného rámcovým rozhodnutím 2002/584.

- 47 V důsledku toho by takový výklad byl mimoto v rozporu i s cílem spočívajícím v boji proti nepotrestání vyžádané osoby, která se nachází na jiném území, než na kterém spáchala trestný čin, což je rovněž cíl sledovaný rámcovým rozhodnutím, 2002/584 [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. prosince 2020, Openbaar Ministerie (Nezávislost vystavujícího justičního orgánu), C-354/20 PPU a C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033, bod 62 a citovaná judikatura].
- 48 Výklad podmínky oboustranné trestnosti činu v tom smyslu, že by vyžadovala, aby chráněný právní zájem, jehož porušení je znakem skutkové podstaty podle práva vystavujícího členského státu, byl znakem skutkové podstaty i podle práva vykonávajícího členského státu, by přitom mohl vést k odmítnutí předání dotyčné osoby na základě evropského zatýkacího rozkazu, ačkoliv tato osoba byla ve vystavujícím členském státě odsouzena a jednání, pro které byl evropský zatýkací rozkaz vydán, je trestným činem i podle práva vykonávajícího členského státu.
- 49 Uplatnění podmínky oboustranné trestnosti činu proto nemůže být spojeno s požadavkem, aby vykonávající justiční orgán ověřoval, zda právní zájem chráněný právem vystavujícího členského státu je znakem skutkové podstaty trestného činu rovněž podle práva vykonávajícího členského státu.
- 50 V důsledku toho není relevantní, že jednání, pro které byl evropský zatýkací rozkaz vydán, je ve vystavujícím členském státě trestným činem vyžadujícím, aby toto jednání bylo způsobilé ohrozit právní zájem chráněný podle práva tohoto členského státu, v tomto případě tedy narušit veřejný pořádek, ačkoliv ve vykonávajícím členském státě není tento znak pro to, aby to samé jednání bylo trestným činem, vyžadován.
- 51 S ohledem na výše uvedené je třeba na první předběžnou otázku odpovědět, že čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 musí být vykládány v tom smyslu, že podmínka oboustranné trestnosti činu je splněna v situaci, kdy je evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého za jednání, která jsou ve vystavujícím členském státě trestným činem, u něhož je nezbytné, aby tato jednání ohrožovala v tomto členském státě chráněný právní zájem, pokud taková jednání představují trestný čin i podle práva vykonávajícího členského státu, u něhož ale ohrožení tohoto chráněného právního zájmu není znakem jeho skutkové podstaty.

Ke druhé a třetí otázce

- 52 Podstatou druhé a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 ve spojení s čl. 49 odst. 3 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud byl tento trest ve vystavujícím členském státě vyžádané osobě uložen za spáchání jediného trestného činu sestávajícího z vícera jednání, z nichž pouze část je ve vykonávajícím členském státě trestným činem.
- 53 Úvodem je třeba konstatovat, že čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 výslovně neupravují případ, ve kterém by bylo možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu z důvodu, že pouze část jednání zakládajících ve vystavujícím členském státě jediný trestný čin, pro který byl vydán evropský zatýkací rozkaz, představuje trestný čin podle práva vykonávajícího členského státu.

- 54 Za těchto podmínek je třeba zohlednit kontext těchto ustanovení, jakož i cíle sledované rámcovým rozhodnutím 2002/584.
- 55 Zprvce z odpovědi na první otázku vyplývá, že pro účely posouzení podmínky oboustranné trestnosti činu není relevantní, že jednání, pro která byl evropský zatýkácí rozkaz vydán, byla podle práva vystavujícího členského státu kvalifikována jako jediný trestný čin.
- 56 Jak totiž vyplývá z bodu 51 tohoto rozsudku, toto posouzení se omezuje na určení, zda v případě, že by k předmětným jednáním došlo na území vykonávajícího členského státu, byla by trestná i podle práva tohoto státu, a to bez ohledu na znaky skutkové podstaty trestného činu a jeho kvalifikaci použité ve vystavujícím členském státě.
- 57 Zadruhé, co se týče otázky, zda vykonávající justiční orgán může považovat za důvod pro odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu okolnost, že pouze část uvedených jednání je podle práva vykonávajícího členského státu trestným činem, je třeba připomenout, že jak je zmíněno v bodě 43 tohoto rozsudku, nesplnění podmínky oboustranné trestnosti činu náleží mezi důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkácího rozkazu, vyjmenované v článku 4 rámcového rozhodnutí, které musí být vykládány restriktivně, aby se omezily případy odmítnutí výkonu tohoto rozkazu.
- 58 Proto, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 55 svého stanoviska, okolnost, že pouze část jednání, z nichž podle práva vystavujícího členského státu sestává trestný čin, je trestným činem i podle práva vykonávajícího členského státu, nemůže vykonávajícímu justičnímu orgánu umožňovat, aby výkon evropského zatýkácího rozkazu odmítl, jelikož v opačném případě by byl důvod pro odmítnutí výkonu rozkazu podle čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 vztažen i na tu část jednání, která je trestným činem i podle práva vykonávajícího členského státu, a na kterou se tudíž tento důvod nevztahuje.
- 59 Tento výklad je podpořen systematikou uvedeného rámcového rozhodnutí.
- 60 I za předpokladu, že by v situaci uvedené v bodě 58 tohoto rozsudku mělo být předání podmíněno tím, že dotyčná osoba nebude nucena vykonat ve vystavujícím členském státě trest pro tu část jednání, která není ve vykonávajícím členském státě trestným činem, je třeba poukázat na to, že taková podmínka není v článku 5 rámcového rozhodnutí 2002/584 uvedena. Soudní dvůr přitom opakovaně rozhodl, že výkon evropského zatýkácího rozkazu lze podřídit pouze jedné z podmínek taxativně stanovených v článku 5 uvedeného rámcového rozhodnutí [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. března 2020, X (Evropský zatýkácí rozkaz – oboustranná trestnost), C-717/18, EU:C:2020:142, bod 41 a citovaná judikatura].
- 61 Pro výklad čl. 2 odst. 4 a čl. 4 bodu 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 uvedený v předchozích bodech tohoto rozhodnutí svědčí dále analýza cílů sledovaných rámcovým rozhodnutím, připomenutých v bodech 38 až 40 a 47 tohoto rozsudku, a sice cíle spočívajícího v usnadnění a urychlení předávání mezi justičními orgány členských států s ohledem na vzájemnou důvěru, jež mezi nimi musí existovat, jakož i cíle spočívajícího v boji proti nepotrestání vyžádané osoby, která se nachází na jiném území, než na kterém měla spáchat trestný čin.
- 62 Jak v podstatě tvrdí francouzská vláda ve svém písemném vyjádření, výklad podmínky oboustranné trestnosti činu v tom smyslu, že by bylo možné výkon evropského zatýkácího rozkazu odmítnout z důvodu, že část jednání, která jsou trestná ve vystavujícím členském státě,

není trestným činem ve vykonávajícím členském státě, by bránil účinnému předání dotyčné osoby a vedl k její beztrestnosti ve vztahu ke všem předmětným jednáním jako celku. V případě takového výkladu by totiž bylo předání odmítnuto, přestože část tohoto jednání tuto podmínku splňovala.

- 63 Z toho důvodu je třeba mít za to, že podmínka oboustranné trestnosti činu je splněna, jestliže je evropský zatýkácí rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody, třebaže byl tento trest ve vystavujícím členském státě vyžádané osobě uložen za spáchání jediného trestného činu sestávajícího z několika jednání, z nichž pouze část představuje trestný čin i ve vykonávajícím členském státě.
- 64 Takový výklad je rovněž v souladu se zásadou přiměřenosti trestných činů a trestů, uvedenou v čl. 49 odst. 3 Listiny, k níž se vážou pochybnosti předkládajícího soudu.
- 65 Na straně jedné v rámci systému zavedeného rámcovým rozhodnutím 2002/584 je dodržování zásady přiměřenosti trestných činů a trestů zajišťováno justičními orgány vystavujícího členského státu. Soudní dvůr rozhodl, že za zaručení dodržení práv osoby, jejíž předání je požadováno, je v první řadě odpovědný vystavující členský stát, u něhož je třeba vycházet z toho, že dodržuje unijní právo, a zejména základní práva tímto právem uznaná [rozsudky ze dne 23. ledna 2018, Piotrowski, C-367/16, EU:C:2018:27, bod 50, a ze dne 6. prosince 2018, IK (Výkon doplňujícího trestu), C-551/18 PPU, EU:C:2018:991, bod 66].
- 66 Na straně druhé, jak uvedl generální advokát v bodě 63 svého stanoviska, případná nepřiměřenost trestu uloženého ve vystavujícím členském státě není uvedena mezi důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu ani mezi důvody, pro které je odmítnutí výkonu možné, stanovenými v člancích 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutí 2002/584.
- 67 Mimoto z bodu 36 tohoto rozsudku vyplývá, že podmínka oboustranné trestnosti činu předpokládá pouze ověření, zda by skutkové okolnosti trestného činu, pro který byl tento evropský zatýkácí rozkaz vydán, byly v případě, že by nastaly na území vykonávajícího státu, jako takové trestným činem i na jeho území.
- 68 Vykonávajícímu justičnímu orgánu tudíž nepřísluší v rámci posouzení této podmínky hodnotit trest uložený ve vystavujícím členském státě z hlediska čl. 49 odst. 3 Listiny.
- 69 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na druhou a třetí otázku odpovědět, že článek 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 ve spojení s čl. 49 odst. 3 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán nemůže odmítnout výkon evropského zatýkácího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud byl tento trest ve vystavujícím členském státě vyžádané osobě uložen za spáchání jediného trestného činu sestávajícího z vícera jednání, z nichž pouze část je ve vykonávajícím členském státě trestným činem.

K nákladům řízení

- 70 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 musí být vykládány v tom smyslu, že podmínka oboustranné trestnosti činu stanovená v těchto ustanoveních je splněna v situaci, kdy je evropský zatýkací rozkaz vydán za účelem výkonu trestu odnětí svobody uloženého za jednání, která jsou ve vystavujícím členském státě trestným činem, u něhož je nezbytné, aby tato jednání ohrožovala v tomto členském státě chráněný právní zájem, pokud taková jednání představují trestný čin i podle práva vykonávajícího členského státu, u něhož ale ohrožení tohoto chráněného právního zájmu není znakem jeho skutkové podstaty.
- 2) Článek 2 odst. 4 a čl. 4 bod 1 rámcového rozhodnutí 2002/584 ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299 ve spojení s čl. 49 odst. 3 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že vykonávající justiční orgán nemůže odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody, pokud byl tento trest ve vystavujícím členském státě vyžádané osobě uložen za spáchání jediného trestného činu sestávajícího z vícera jednání, z nichž pouze část je ve vykonávajícím členském státě trestným činem.

Podpisy.